

MEMO

Datum	14 februari 2023
Aan	De gemeenteraad
Kopie aan	-
Van	College van B&W
Onderwerp	Rond de Tafel Sociaal Domein (beleidsplan minimabeleid & schuldhulpverlening)

Inleiding

Op donderdag 19 januari jl. vond er een rond-de-tafel-sessie plaats over het nieuw op te stellen beleidsplan met betrekking tot inkomensondersteuning & schulddienstverlening. Nadat wij in deze sessie stilstonden bij ontwikkelingen op het gebied van armoede en schulden en activiteiten uit de afgelopen beleidsperiode (2019-2023), gingen we in gesprek over nieuwe accenten en suggesties voor het vernieuwde beleidsplan. Doel van deze memo is een terugkoppeling van het Rond-de-Tafelgesprek van 19 januari 2023 te geven. Dit wordt gebruikt als basis voor de uitwerking van het nieuwe beleidsplan

Tijdens de bijeenkomst stelde het raadslid Holterman een vraag over het aantal achterstandsmeldingen huur in het kader van de vroegsignalering. In deze notitie hebben we een tabel opgenomen die inzicht geeft in de verschillende achterstandssignalen per type melder.

Doelgroep en armoedeval

Een deel van de aangedragen aandachtspunten (her)bevestigen het belang van speerpunten die ook in de huidige beleidsplannen omschreven zijn. Zo onderstreepten veel commissieleden het belang dat werk loont en de armoedeval wordt tegengegaan. In het verlengde hiervan werd ook de aandacht gevraagd voor de groep die nu net buiten de regelingen valt, maar wel financiële zorgen ervaart. Er werden ook enkele oplossingen gesuggereerd, zoals het rekening houden met bepaalde kosten die huishoudens maken en uitgaan van een geleidelijke afbouw van regelingen. Bij de gesproken oplossingsrichtingen reizen dilemma's waar we rekening mee moeten houden: in hoeverre vraagt het rekening houden met kosten om een oordeel over bestedingskeuzes en is dat wenselijk? Hoe zit het met het kostenaspect? En wat betekent het voor de uitvoerbaarheid? Hoe verhouden de regelingen in Raalte zich tot andere gemeenten?

Laagdrempelige toegang & eenvoudige aanvraag

Naast het feit dat werk moet lonen en de armoedeval dient te worden tegengaan, werd benadrukt dat toegang tot inkomensondersteuning en hulp bij schulden laagdrempelig moeten zijn. Laagdrempelige toegang betekent niet dat er geen controle mag plaatsvinden, in tegendeel: controle is nodig om te waarborgen dat middelen terecht komen waar ze horen. Bij dit alles is het wél belangrijk dat niet meer gegevens worden uitgevraagd dan strikt noodzakelijk.

Het beslechten van drempels vraagt ook om persoonlijk contact, vroegsignalering en eropaf gaan. Een huisbezoek (vanuit positieve benadering) kan bij ernstige betalingsachterstanden van toegevoegde waarde zijn. Het feit dat Raalte een eigen schuldenregisseur heeft kan hieraan bijdragen.

Bestaanszekerheid & zelfstandigheid

Er zijn verschillende visies op dienstverlening aan mensen die kampen met geldzorgen.

Een tekort aan geld, al dan niet in combinatie met andere problemen, levert chronische stress op. Hierdoor kunnen mensen moeilijk zelfstandig problemen kunt oplossen. Een toereikend bestaansminimum is daarom een belangrijke randvoorwaarde in het gemeentelijk beleid. Vanuit het perspectief van bestaanszekerheid is het goed te kijken naar bepaalde normen die we nu hanteren in het bijstands- en minimabeleid, waaronder de vermogensgrens bijzondere bijstand.

Zonder afbreuk te doen aan het belang van een bestaansminimum, is het bieden van een bestaansminimum niet voldoende. Er wordt ook aandacht gevraagd voor de gedragscomponent. Het gaat om én én, om een evenwicht tussen materiele steun en stimuleren. Waar het gaat om (preventieve) gedragsbeïnvloeding zijn er ook verschillen van mening. Een deel van de commissieleden pleiten voor gedragsbeïnvloeding bij financiële vaardigheden of – breder – lifestyle. Anderen maken kritische kanttekeningen. Zij wijzen bijvoorbeeld op het risico dat gedragsinterventies teveel vanuit het normen-en-waarden-kader van de professional vertrekken, wat als bedilzuchtig kan worden ervaren. Ook dreigen mensen te worden aangetast in hun vrijheid om zelf keuzes te kunnen maken. En, ten slotte, bieden gemeentelijke interventies niet iedereen het gewenste perspectief.

Rekening houden met stress

Meerdere raadsleden geven aan dat het belangrijk is rekening te houden met stress in de gemeentelijke dienstverlening. Mensen hebben te maken met een 'vol hoofd' en missen vaak overzicht. Het feit dat er veel verschillende instanties, regelingen & voorzieningen en voorwaarden zijn maakt het voor hen er niet makkelijker op. Dienstverlening moet stress verminderen, niet vermeerderen. Denk aan voldoende ruime buffermogelijkheden, eenvoudige aanvraag, herinneren, ontzorgen, persoonlijke begeleiding met korte-termijn-doelen.

Samenwerking partners

Sommige commissieleden signaleren dat de samenwerking met maatschappelijke partners naar tevredenheid loopt. Mede in het licht van een laagdrempelige toegang noemen sommigen het belang van een centrale intake. Het is goed te kijken in hoeverre in de vormgeving hiervan nog verbeteringen mogelijk zijn.

Vroegsignalering

Raadslid Holterman stelde een vraag naar het aantal achterstandmeldingen die verband houden met huur. De onderstaande tabellen bevatten een overzicht van de verschillende achterstanden in 2022:

Melder	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni
Wonen	11	13	13	9	0	0
Energie	6	17	10	12	12	9
Water	14	0	0	16	6	3
Zorg	29	23	26	34	20	16
Totaal	60	53	49	71	38	28
Aantal (opgepakte) hermeldingen	29	36	35	36	21	17

Melding	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
Wonen	1	11	9	0	21	0
Energie	13	12	12	10	10	7
Water	20	5	1	15	1	3
Zorg	23	21	37	32	30	29
Totaal	57	49	59	57	62	39
Aantal (opgepakte) hermeldingen	6	15	23	19	27	19

Toelichting:

- Over het algemeen zien we over het jaar 2022 geen significante stijging van betalingsachterstanden, ook niet op het gebied van energie.
- Het aantal meldingen wisselt per maand. Op zichzelf is dat logisch. Het heeft ook te maken met het feit dat signaalpartners soms signalen niet tijdig aanleveren. Dan zien we de maand erop volgend vaak een stijging. Soms worden signalen niet volgens de geldende normen voor sociale incasso aangeleverd, bijvoorbeeld omdat de signalen juist te vroeg zijn aangeleverd. Die signalen staan wel in het bovenliggend overzicht, maar worden niet in behandeling genomen. Verder is het goed te bedenken dat er in de loop van 2022 meer signaalpartners bijkwamen. We moeten dus voorzichtig zijn met het interpreteren van de cijfers.
- Een deel van de mensen komt vaker en/of bij verschillende signaalpartners terug op de lijst. Een aantal inwoners hebben aangegeven geen hulp te willen. In sommige gevallen is er in een eerder stadium een betalingsregeling getroffen, maar lukte het niet deze na te komen. We kijken altijd of een inwoner eerder is benaderd. In dat geval proberen we een alternatieve benadering (bijvoorbeeld telefonisch i.p.v. brief + sms).